

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat Generaal
Landelijk Gebied en Stikstof**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 6 april 2023
Betreft Opvolging motie Van der Plas (BBB): Emissietotalen 2018 versus
meest recent

Ons kenmerk
DGLGS / 26288837

Geachte Voorzitter,

In het debat van 3 november is bij aangenomen motie van het lid Van der Plas (BBB)¹ verzocht om een berekening van de emissiereductie die reeds heeft plaatsgevonden sinds 2018 te delen met de Kamer. Tevens verzoekt de motie om hierbij de meest actuele gegevens te gebruiken, rekening te houden met stalsystemen en om deze te verdisconteren in de opgave. Middels deze brief geef ik invulling aan dit verzoek.

Ik heb het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) verzocht de emissietotalen van 2018 en van het meest recente emissiejaar (2021) inzichtelijk te maken.

De onderstaande tabel geeft per sector de uitstoot van ammoniak (NH₃) en stikstofoxiden (NO_x) op Nederlands grondgebied, gebaseerd op de emissiereeks 1990-2021 van de Emissieregistratie². Bij het opstellen van deze cijfers is uitgegaan van de meest recente opgaven van bedrijven en de meest actuele kennis over onder andere de werking van stalsystemen. De werking van stalsystemen is gebaseerd op praktijkonderzoek van Wageningen University & Research (WUR).

<i>Uitstoot ammoniak (NH₃) per sector</i>	<i>2018 [kton]</i>	<i>2021 [kton]</i>
Industrie, Energie en Raffinaderijen	2,9	2,9
Verkeer	3,4	3,3
Consumenten	7,6	7,4
HDO ³ en Bouw	0,6	0,6
Landbouw	115,3	107,9
Totaal	129,8	122,1

<i>Uitstoot stikstofoxiden (NO_x) per sector</i>	<i>2018</i>	<i>2021</i>
---	--------------------	--------------------

¹ Kamerstuk 30252, nr. 46

² Volledige reeks is te raadplegen via: [Luchtverontreinigende emissies | Emissieregistratie](#)

³ Sectorgroep Handel, diensten en overheid

	[kton]	[kton]
Industrie, Energie en Raffinaderijen	47,4	42,3
Verkeer	243,7	217,2
Consumenten	7,5	7,5
HDO en Bouw	3,8	3,4
Landbouw	41,4	38,1
Totaal	343,8	308,4

NB. De cijfers in deze tabel tonen de uitstoot naar de lucht (in kiloton), de cijfers geven niet de depositie op beschermde natuur (in mol/ha/jaar).

De emissiegegevens over het jaar 2021 zijn recent gepubliceerd door de Emmiregistratie. Deze cijfers worden via het reguliere proces meegenomen in de berekening van de nieuwe grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland (GCN/GDN). Ook worden deze cijfers betrokken bij de berekening van de totale depositie in de beschermde natuurgebieden. Met de eerstvolgende actualisatie van AERIUS (gepland in het najaar van 2023) worden deze nieuwe cijfers van de totale depositie publiek toegankelijk.

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof